

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v soboto, dne 9. septembra t. l.

Žaljenje slovenske narodnosti.

Mnogojezičnost naše države se zrcali tudi v armadi. Pod črno-rumeno zastavo so zbrani sinovi vseh, v širni habsburški monarhiji živčih narodov in sinovi slovenskega naroda so na nešteti bojiščih dokazali, da niso najslabši mej njimi. Vzlje vsi mnogojezičnosti je armada odslej stala izven političnih in narodnostnih bojov, ki pretresajo državo, in tako mora ostati tudi v naprej, ako naj bo armada resnično jamstvo moči in veljave, ugleda in vpliva krone in monarhije.

Mi smo za to armado gojili vedno najsrčnejše simpatije in skrbno smo se ogibali vsemu, kar bi se moglo tolmačiti tako, kakor da poskušamo vanjo zanesti narodnostna nasprotja. Ta naša obzirnost, izvirajoča iz spoznanja, da mora velika armada biti jednotno organizovana, ako naj bo kos svoji nalogi, je bila tako velika, da smo molčali celo tedaj, kadar smo imeli resnih vzrokov se pritoževati.

Tej obzirnosti pa mora biti konec kadar je angažirana naša narodna čast in na polna usta povemo, da ne bomo od členov armade nikdar trpeli izzivanj in političnih demonstracij in ne bomo nikdar prenašali žaljenja naše narodnosti, nego bomo vedno z vso brezobzirnostjo zahtevali, da mora tako armada v svoji celokupnosti kakor vsak njen posamezen člen spoštovati našo narodnost in znake naše narodnosti.

Proti celokupni armadi nimamo vzrokov se pritoževati, ali nekateri členi njeni, nekateri posamezni častniki in vojaki pešpolka št. 27. so si prav v zadnjem času dovolili taci političnih demonstracij in žaljenje naše slovenske narodnosti, da si jih moramo z vso odločnostjo prepovedati.

Zgodilo se je to pri vojaških vajah na Rakeku. Najprej so se nekateri častniki spodtikali ob vžigalicah družbe sv. Cirila

in Metoda, eminentno patriotičnega društva. Če jim te vžigalice niso bile všeč, če jim je bilo žal, da bi oni s porabo teh vžigalic naši šolski družbi dali kak krajcar podpore, imeli so pravico zahtevati, naj se jim dajo na razpolaganje druge. Ali, da so naročili vžigalice društva „Südmark“, društva, čigar pangermanske in slovenskemu narodu sovražne tendence so notorične, to je bila vsekako politična demonstracija in jako drzna provokacija slovenskega prebivalstva, katero je toliko ostreje obsojati, ker je izhajala od strani častnikov.

A zgodilo se je še več. Zgodilo se je naravnost žaljenje slovenske narodnosti, žaljenje zakonito priznane slovenske in zajedno kranjske deželne zastave, kakršnega si še nikdar noben častnik ni dovolil.

Ko se je Rakek pripravljal, da poslavi cesarjev rojstni dan na slovesen način z razobešenjem zastav, so nekateri častniki bili v velikih skrbih zaradi slovenskih zastav. Na vsak način so pri neki hiši s protesti in zaničljivimi pripomnjami hoteli preprečiti razobešenje slovenske zastave. Tako je neki častnik vprašal neko gospodično, kje da bode visela slovenska zastava, in ko je dobil odgovor, da na levi strani hiše, je dejal: „Potem razobesite pri vratih par spodnjih hlač.“

Drug častnik je našel še drastičnejšo primero. Izrazil se je da, ako bodo „slovenske cunje“ zunaj visele, ne bodo častniki imeli pri g. Š. banketa in dostavil, da, kakor rakeški Slovenci svoje slovenske zastave razobešajo, tako tudi častniki lahko nemško nacionalno razobesijo.

A še s tem ni bilo dovolj. Na ukaz so vojaki sneli slovensko zastavo in jo vrgli v blato.

To je krvavo razžaljenje slovenske narodnosti, naših narodnih in deželnih znakov, katero so si dovolili posamični členi pešpolka št. 27 iz narodne sovražnosti. Gospod polkovnik Nitsche je radi tega pač začel nekako preiskavo, ali stvar je zopet zaspala. Mi pa se s tem nikakor ne bomo zadovoljili, nego zahtevamo popolno in očitno zadoščenje. Javno vprašamo gospoda

polkovnika Nitscheja, kaj je s to preiskavo, in poskrbljeno je, da se bo, če treba, to isto vpraševalo tudi v deželnem zboru, v državnem zboru in v delegacijah toliko časa, da se dobi določen odgovor, in da se dobi popolno zadoščenje za to nečuvno razžaljenje naše narodnosti.

Popisano postopanje nekaterih častnikov pešpolka št. 27 pa ne obsega samo bridkega razžaljenja slovenske narodnosti in dežele kranjske, nego tudi kaže, da je duh narodne sovražnosti, da je duh nemškega nacionalizma zašel že v vojsko. Upamo, da nima še obilo pristašev, ali že to, da c. kr. častniki razobešanje frankfurtske zastave na rojstni dan avstrijskega cesarja sploh v misel vzamejo, to odpira najžalostnejše perspektive. Kam mora priti armada, ako bodo njeni častniki gojili narodnostno sovražstvo, ako se bode mej njimi razširil duh tistega nemškega nacionalizma, čigar nepatriotične tendence frankfurtska zastava najbolje izraža, tega danes ne bomo pretresali, s tem naj se belijo glave tisti, ki so v to bolj poklicani. Naše prepričanje je, da samo armada, katera spoštuje vse narode in se ne vtika v politične in narodne boje, je v stanu, ohraniti državi njeno veljavo in njen ugled, a tisti trenotek, ko zavlada v njej nemški nacionalizem, mora temneti blesk krone in začne ginevati moč in ugled države.

Südmark v Celju.

S Štajerskega, 6. septembra.

Jutri, na dan Male gospojnice, dne 8. t. m. zboruje v Celju — sredi slovanskega ozemlja — tisto bojovito društvo, kateremu je kakor vsem enakim nemškim društvom namen skrajno agresiven, katero ima namen, slovenskega ratarja pregnati z rodne mu zemlje ter mesto njega posaditi na rodovito slovensko prst — Nemca prusaške oholosti in domišljavosti. Poznamo Südmarko in njen namen; bojimo se je ne. Kar ti fanatiki od piva napolnjenih trebuhov sklepajo, temu je predmet rop in tatvina tuje zemlje in posesti. Vkradeno in uro-

pano blago še ni nikomur dober teknilo. Vsaki zločin se vrača zločincu. — Eno pa je, česar ob nameravanem zborovanju ne smemo prezreti in to je najpredznejše izzivanje, ošabna provokacija, da se zborovanje vrši takorekoč v osrčji slovenske zemlje. Nihče bi se ne zmenil za shajanje teh klativitev, ako bi se isto vršilo recimo v „nemškem“ Gradcu; toda da se isto vrši v mestu, kjer po zadnji uradni štetvi štejemo eno tretjino prebivalstva v Slovence, kojega okolica je izključno slovenska, to je nesramno izzivanje onega dela prebivalstva, katerega si je imenovano bojovno društvo izbralo kakor svojo žrtev. Res je, da so take prireditve pripisovati surovemu čustvu celjskih Nemcev; toda po vsi pravici kažemo na nameravano zborovanje vsem nemškim in so-sebno takozvanim konservativnim listom, kateri smatrajo vsako prosto gibanje Slovanov na lastni zemlji kot „skrajno provokatorično“, „vzbujajoče upravičeno ogorčenje“ v Nemcih, kateri pa o vsenemški provokaciji dne 8. t. m. v Celju doslej niti najmilejše obsodbe izrekli niso.

In zopet bi ničesar ne dejali, ako bi bilo možno pričakovati, da se bo Südmarkina slavnost mirno in trezno vršila. Naj obdržavajo svoje maskarade in pustne šale v svojih prostorih, vsi jim jih privoščimo. Toda napovedana „slavnost“ dne 8. t. m. bo takega značaja, da se je bati najhujšega. Berimo, kako Celjani vabijo na udeležbo: „Nemško (sic!) Celje, dragoceni kamen v bogatem vencu naravnih lepot, so klasična tla vročega boja, kateri bojujejo avstriji. Nemci za svojo pravico (?) in svojo posest. Z bogatim vspehom je tudi obrambeno (tako?) društvo Südmark stopilo na bojišče svetega boja in tako bode narodni boj za obstanek prešinjal tudi posvetovanje dne 8. t. m. Po dneh češkega zasramovanja in odločnega odpora naj Südmarkine slavnosti v Celju znova dokazujejo skupnost Nemcev, njih nerazrušno „Gemeinbürgschaft“. Kolikor

LISTEK.

Pred sezono.

21. t. m. se otvori zopet hram slovenske gledališke umetnosti, hram, ki naj goji pred vsem domača dramska dela ter služi duševni in srčni omiki našega naroda.

Lani je uprizorila intendantica šestorico slovenskih dramatičnih spisov in prav za to ji gre posebna hvala. Še v nobeni sezoni se ni igralo toliko domačih del, upam pa, da se bo tudi letošnja sezona odlikovala v tem oziru ter da bo lansko še nadkrilila. Na tem polju treba zistematičnega oranja, ako naj pridemo dalje.

Sveda smo na dramatičnih delih sila revni, a sramovati se nam le ni treba. Vzroki, ki so zadrževali doslej naše dramatično slovstvo, nas opravičujejo. Dočim stojita slovenska proza in poezija na primeroma jako visoki stopinji, dočim so slov. pesmi po svoji vsebini, izvirnosti in zunanji obliki take, da morejo stopiti Slovenci brez strahu v vrsto modernih svetovnih literatur, dočim je dospela slovenska novelistika in slovensko romanopisje do tolike popolnosti, da se Slovincem kar nič ni treba skrivati pred Nemci, ostalaje slovenska dramatična književnost še do-

slej docela nerazvita. Razen nekaterih preprostih poskusov in neokretnih „knjižnih dram“ ne premorejo Slovenci ničesar, s čimer bi mogli stopiti pred svet. Kje tiči temu vzrok? — Res je pred vsem, da Slovenci nimajo — v nasprotju s Hrvati in Srbi — nikakih zgodovinskih, narodnih junakov, za katere bi se mogli dramatiški ogreti; Slovenci nimajo v svoji zgodovini nobenih svojih kraljev, knezov, vojskovodij in plemenitnikov, ki bi podali dramatiku s svojimi dejanji poetičnih sujetov, Razen turških navalov, reformacijskih nemirov, francoske okupacije in kmetijskih uporov ne pozna slovenska zgodovina nikakih znamenitih dogodkov. Tekom omenjenih viharov prizorov pa so igrali Slovenci vedno le pasivno ulogo, vedno le ulogo nakla, nikdar ne uloge kladi. Njihovi vodje so bili redno tujci, navadno Nemci. Zgodovina Slovencev je zgodovina izrabljanih, kulturno zanemarjenih hlapcev, ki so poznali do nedavnih časov le troje „vzorov“: Boga, cesarja in — želodec. Igrača nemških plemičev ali duhovščine so bili Slovenci do l. 1848. Čudno torej ni, da stika pisatelj brezuspešno za junakom, katerega bi mogel postaviti na gledališki oder v ponos in navdušenje sedanjemu rodu... Navzlic vsej zgodovinski ubožnosti Slovencev pa bi mogla krepka dramatična

individualnost vendar le izkresati iz pu-stega kamena iskrico, ki bi vžgala srca. Metod-Vihing, Rastislav-Svatopluk, Primož Trubar, Jarij Kobila, Kacijanar, Herbert Turjaški, grof Ureh, Veronika Deseniška, Vodnik, Cojz, kmetijski punči raznih dob... to so vendar imena, ki bi mogla postati sreda prav znamenitim narodnim dramam, ako bi jim bil oče dramatičen talent. Žal, da tega Slovenci nimajo, in tako ostanejo še te pičle snovi mrtve in doslej neizrabljene.

Toda — poreče kdo — če Slovenci že ne morejo imeti zgodovinskih dram, zakaj jim ne napišejo njihovi mnogoštevilni in nemalo nadarjeni pisatelji socialnih, društvenih, iz sočasnja zajetih dram? Saj se vendar v Slovincih prav tako ljubi, sovraži in greši, kakor drugod; saj poznajo i Slovenci svoje politične, družbinske in družinske žalostne in slovenski poletariat ima prav tiste bolezni, kakor n. pr. du-najski. In slovensko filistrstvo izziva prav tako k satiri in ironiji, kakor rusko! Skratka: slovensko društveno življenje ponuja prav toliko hvaležnih snovij dramatičnemu pisatelju, kakor katerokoli drugo, in vendar, zakaj nimajo Slovenci še prav nobene drame? — To je vprašanje, o katerem bi bilo možno napisati obširno in zanimivo, pa tudi hasnovito obravnavo. Tu

se omejimo le prav kratko na konstatiranje menda glavnih vzrokov.

Prvi je pasivnost narodnega značaja, ki nagiba bolj k refleksijam in govorjenju, oziroma k pisanju, kakor k odločnemu delovanju. Slovenec je miren, tih, ponižen skromen, ki ne ljubi velikih strastij, hrupnih dejanj in dramatičnih nastopov. Kot ubog kmetovalen narod živi bolj notranje kakor zunanje; njegova kri vskipi le redkokdaj, a še takrat le za hip. Tekom vekov se je privadil trpljenja, razočaranja, izdajstev in sramočenja tako zelo, da ga ne vznemiri skoraj nič več. Ko divja v srcih drugih, tudi sorodnih narodov najgloblja bolest, najdivjiša jeza in največja strast, ko škrtá ves svet z zobmi in bije okoli sebe, tedaj je v Slovincih na zunaj mirno in idilično pokojno. Po glavi mora skakati Slovincu nesreča, da vzdihne in zarohni na glas! Da v takem narodu ni „junaških“ značajev, kdo se temu še čudi?

Drugi vzrok ubožnosti dramatičnega slovenskega slovstva pa je nedostatek gledališč. Jedva nekaj let imajo Slovenci v Ljubljani vsak teden 3—4 predstave, prej so imeli k večjemu vsak mesec diletantsko predstavico; „Krojač Figa“, „Mlinar in njegova hči“ pa sta bila najpriljubljenejša. Slovenski pisatelji niso dobivali od nikoder navduševanja, a niti

besedij, kolikor vrstic, toliko klicev na boj, toliko hujskanj k sovraštvo do nas vseh.

Pa to jim še ni dosti. Na drugem mestu zadnje „Vahtarice“ najdemo sledeči „poziv“: „Celjski Nemci pomnite (denket daran), da so Sernec, Dečko in Hribar začetniki (Urheber) panslavistične slavnosti (Hetzfestes)! Oni nosijo odgovornost za grozodejstva teh „slavnosti“, za vso nesrečo, katera zadene vsakega posamnika, za vse posledice, katere so nastale iz demonstracij od 16 Čehov, za materialne žrtve, katere je morala celjska občina vsiljenim gostom na ljubo doprinesiti!“

No, dresirana celjska sodrga bo dobro umevala ta migljaj s kolom! Mi pa v resnici „občudujemo“ tistega moža, kateremu je v Gosposki ulici dodeljena cenzura. Zavezane oči ima za vse, za še tako očividna hujskanja, katera teden za tednom doprinaša „Vahtarica“; kateri pa v vsaki besedi „Domovine“ vidi hujskanje po § 300 kaz. zak. in to v takih člankih, kateri so bili posneti po družih listih, v katerih na pr. državno pravdnštvo v Ljubljani ni našlo niti za las protizakonitega. Kaj pomenja navedeni „poziv“, da naj celjski Nemci pomnijo imenovane tri gospode, tega nam ni treba še le razlagati. Besna in podivjana kakor je celjska sodrga, udana najhujšim pouličnim grozovitostim, bo vestno „pomnila“ dani ji migljaj ter ga ubogala v vsej obsežnosti. Ni nam treba še-le slušati po mestu raztosenih govorih, ki nam za dne 8. t. m. naznanjajo najhujših novic; samo citirani „poziv“ nam je treba čitati in takoj vemo, da celjski Nemci ne bodo samo posnemali grozodejstev pred mesecem osorej, temveč jih hočejo še prekašati. Hudodelstvo javne sile v vseh nuancah, peboj, umor, rop, vse to bo na dnevnem redu dne 8. t. m.

Kdo nam jamči za varnost življenja in imetja? Na našo mestno upravo in njeno „musterhafte“ policijo se ne moremo zanašati; državne oblasti se zopet izgovarjajo na avtonomijo celjskega mesta, češ, da ne smejo v mes poseči. Sami braniti se ne smemo, in če bodemo sami aretovani ter izročeni sodiščem v dolgotrajen zapor kakor morilci in napadalci.

Toda ne — — — še je Slovenec gospod na svoji zemlji; na lastni zemlji se ne pustimo pobijati. Imamo za seboj krepak slovenski rod, ki obdaja krog in krog to celjsko gnezdo. In ako se nam na eni strani ne more, na drugi strani pa neče dati jamstva za mir, red, za varnost življenja in imetja; zategadelj ne bomo obupali. Tisti pa, kateri imajo sveto dolžnost, da dajejo varnost in zaščito vsem državljanom enakopravno, tisti imajo odgovornost za vse krave dogodke, ki se utegnejo zgoditi dne 8. t. m.

se niso tudi mogli ničesar naučiti. V velikih mestih dobiva pisatelj vsak čas novih idej, novih spodbudil, novih sredstev, tam vedno napreduje, se lika, bistri, uči, vsak dan si pridobi kaj umetniških pripomočkov — slovenski pisatelj, ki ne vidi skoraj nikdar izvrstno vpriporjene drame, resničnega igralca-umetnika, pa je navezan le na se in na knjige. Posledica temu so tehnično okorno skrpane „knjižne drame“, ki se morda lepo bero, a na odru ne uspevajo.

Velik vzrok, da Slovenci nimajo dramatičnega slovstva, je tudi ta, da ne premorejo skoraj nobenih svojih igralcev-umetnikov. Diletantje igrajo še vedno na slovenskem odru. Da nedostaje tem ljudem večinoma i čuta i duha, i okusa i tehnike, to se razume. Taki igralci morajo pokopati najvzornejšo delo. Da bi imel posebno veselje pisati za take „umetnike“, kdo more to pričakovati? (Žal, da nimajo Slovenci prav nič naraščaja niti za nadomestilo sedanjih diletantov!)

Končen, a izredno važen vzrok nerazvitku slovenske drame pa je dejstvo, da premorejo Slovenci le jedno gledališče, t. j. ljubljansko. Posledica temu je, da se morejo igrati slovenske drame le v Ljubljani; ljubljanska intendantca in občinstvo sta jedina kritika, kar propade v Ljubljani, propade za vse Slovence. Drugih narodov dramatični pisatelji vpriporé

Garibaldi v Trstu.

Iz tržaške okolice, 6. septembra.

Tržaško lahonstvo se topi sreče in radosti. V njegovem ozidju se mudi sin onega italijanskega prvoborilca, čegar ime je še danes najpopularnejše med vsemi Italijani, in kateri je na mnogih bojiščih pripomogel ustvariti zjedinjeno Italijo, sin onega apostola, čegar življenje je bilo posvečeno oznanjevanju smrtnega sovraštva in vojskovanju proti habsburški monarhiji, v Trstu biva general Menotti Garibaldi.

Ime Garibaldi samo obsega cel program. S tem imenom samim so označene in izrečene končne aspiracije italijanskega plemena, da naj se vse italijanske pokrajine združijo z materjo Italijo, in Menotti Garibaldi ni nikdar prikrival in tajil, da je zvest in oduševljen nositelj očetovih tradicij, ter le čaka prilike, da jih uresniči.

Ta Garibaldi se mudi zdaj v še avstrijskem Trstu, v tistem Trstu, ki ga Italija glasno reklamuje zase in čegar „osvobojeenje“ je najvažnejša naloga, ki jo je stari Garibaldi še nerešeno zapustil svojemu sinu; v tistem Trstu, ki nosi priimek „la fedelissima“, in ki se klanja zdaj Menottiju Garibaldiju tako demonstrativno, da se mora človek nehoté vprašati: Kam je prešel ponos habsburške monarhije, da na svojem ozemlju kaj takega trpi?

Trst leži Garibaldiju pred nogami, in tržaško lahonstvo hiti, da nositelju Garibaldijevih tradicij na najostentativnejši način izrazi svojo privrženost, svojo udanost in svojo ljubezen. Kdo naj verjame, da velja to le Garibaldijevi osebi in da to nima namena vsemu svetu dokazati, da tržaško lahonstvo prisega na Garibaldijev program? Koderkoli se prikaže Garibaldi, povsod se mu prirejajo hrupne ovacije, povsod zre jasnih dokazov, da vidi tržaško lahonstvo v njem predstavitelja njegovih političnih idealov in da je z vso dušo udano tem irendentovskim idealom.

Garibaldi sam ni v Trstu nastopil tako, kakor bi se spodobilo tujcu, ki napravi izlet, nego nastopil je kakor človek, ki se zaveda, kaj reprezentuje, kakor zmagonosen vojskovodja, in bil je tudi kakor tak celo oficialno sprejet.

Na morskem obrežju sta tega laškega generala in zakletega sovražnika naše države vsprejela dva odposlanca občinskega sveta tržaškega, podžupan Benussi in občinski svetnik Bernardino, ki sta ga slovesno pozdravila „v imenu tržaškega prebivalstva“, ter ga spremila v hotel, kjer se jima je pridružil še državni poslanec d'Angel, tisti, ki je nedavno tega spremljal namestnika grofa Goessa po tržaški okolici, sedaj pa nastopa kakor nekak Garibaldijev adjutant.

Tržaškemu županu je general Garibaldi napravil vizito in to v mestni hiši, v županovih uradnih prostorih, ter si je dal pokazati mestno dvorano. Ni ga morda zanimala arhitektura te dvorane, ne, hotel je le videti kraj „ove tante volte risuonò la parola della protesta e l'affermazione del

svoja dela na mnogih gledališčih. Ako je propadel tak pisatelj na Dunaju, žanje uspeh v Berlinu — ali v Hamburgu ali v Lipsiji — ali v Gradcu, ali v kakem drugem nebrojnih mest. Pri Slovencih je izročen pisatelj Ljubljancanom na milost in nemilost, apelacije na kako drugo občinstvo ni nobene. Takisto pa se zatre še tisto malo dramatičnih začetnikov, ki bi se sicer razvijali in izpopolnjevali že v kali ter so po enem dveh izjalovljenih poskusih popustili vsak nadaljni napor.

To bi bili samo glavni vzroki, da nismo dobili doslej dobrih izvernih iger, a je izvestno še mnogo drugih.

Nekaj let imajo Slovenci svoje lepo gledališče, imajo tudi že nekaj vrlih igralcev Čehov; par let sem veje krepkejša sapa po polju slovenske književnosti. Lepi in zdravi talenti so nastopili ter kar čez noč obudili največjo pozornost. Vsi ti mladi literati žive večinoma ob viru avstrijske kulture, na Dunaju. Od ondot pričakujemo sedaj za slovensko gledališče mnogo. Naj bi mladi literati obračali vso svojo pozornost na neizorano polje slovenske dramatike, kjer se jim ponujajo največje zasluge. Na intendanci pa je, da podpira težnje slovenskih pisateljev ter vpripori čim največ domačih dram!

X.

diritto italiano“, protest proti pripadnosti Trsta k habsburški monarhiji in povdaranje italijanskega prava, da Trst pripada Italiji!

To je pač samo v naši državi mogoče, da si pritepen tujec sme dovoljevati tako veleizdajsko namigavanje, da sme tako politično prononsirana oseba javno nastopati na tak način, kakor nastopa Garibaldi v Trstu. Ne vprašamo, kaj bi storila Francija, če bi Bismarckov sin si dovolil tak nastop na francoskih tleh, prepričani pa smo po polnoma, da bi tudi najslabotnejša državica takega predrznega provokatorja, kakor je Garibaldi, takoj iztirala s svojega ozemlja, in naj bi bil pripadnik tudi najmogočnejše države.

V nas pa, namesto da bi tega laškega generala „per šub“, odpravili čez mejo, od koder je prišel, gleda se vse to mirno, in dopušča se celo, da oficialne osebe sprejemajo Garibaldija na najslovesnejši način, ter dajo tako dober izgled demonstrantom.

Italijani so znali vedno dobro demonstrirati. To je znano še izza dobe od leta 1848. do 1866. in tržaški Lahi so verni posnemovalci nekdanjih milanskih in beneških demonstrantov.

To se je zlasti sedaj pokazalo v Trstu, in to priča vsaka vrsta v tržaškem laškem časopisju. Ves svet razume to počenjanje, ves svet strmi nad predrznostjo tega počenjanja, samo avstrijski oblastveni organi so za vse to gluhi in slepi.

So li morda računi glede Trsta že sklenjeni, in je Garibaldijev obisk samo naznani, da se laški ideali kmalu uresničijo, in da pade Trst v kratkem, kakor zrelo jabolko materi Italiji v naročaj, — ali pa je oblastvena ravnodušnost in pasivnost glede te velike protiaustrijske demonstracije na avstrijskih tleh samo dokaz, da naša država že tacih pojavov ne more več zadušiti?

Bodi kakorkoli. Istina je, da se je v Trstu s pripomočjo Garibaldijevo uprizorila znamenita protiaustrijska demonstracija, ne da bi se bila poklicana oblastva ganila, in istina je, da mora to postopanje ugled in daljavo naše monarhije pred vsem svetom silno oškodovati.

Ristić.

Na predvečer procesa radi „zarote“ proti razkralju Milanu in „atentata“ na njegovo življenje, kateri proces kaže, kako globoko je padla Srbija, umrl je Belemgradu največji srbski državnik in takorekoč obnovitelj dinastije Obrenovičev, Jovan Ristić.

Rod Obrenovičev ni imel zvestejšega prijatelja, kakor je bil Ristić, in Srbija ni imela vernejšega služabnika od njega. Srbiji in Obrenovičem je posvetil vse svoje življenje, delal je zanje z vsemi svojimi silami, in lahko si je predstaviti, kako čutila so ga navdajala, ko je s smrtno posteljo videl, da je njegovo delo uničeno, da je Srbija, kateri je vindičiral nalogo balkanskega Pijemonta, oslajljena in politično ter materialno skoro ugonobljena, dinastija Obrenovičev pa tako kompromitirana in omržena, da ji ni več rešitve.

Pred dobrimi štiridesetimi leti je stopil Ristić v javno življenje. Tedanji knez Mihael je spoznal njegove izredne darove in ga je poslal v Carigrad kot svojega diplomatičnega zastopnika. Izbral je pravo moč, kajti Ristiću se je leta 1862. posrečilo izposlovati, da je Turčija umaknila svoje posadke iz vseh srbskih mest. S tem je bil storjen odločilni korak k popolni neodvisnosti Srbije. To je spoznal ves svet in vsi balkanski narodi so tedaj oprli svoja upanja na Srbijo, pričakuje od nje osvobojenja in celo Madjari so se z Ristićem pogajali, da bi jim pomagal v borbi proti Dunaju. Ves svet je bil prepričan, da ima Srbija pred seboj znamenito prihodnost.

Ko je bil l. 1868. knez Mihajlo umorjen, je tedanja vlada, kateri je bil na čelu Ilija Garašanin, poskusila odstraniti Obrenoviče in spraviti Karagorjevića na prestol. Ristić je to preprečil. Pripeljal je nenadoma sedanjega razkralja Milana, katerega umorjeni knez ni hotel priznati svojim netjakom, v Beligrad, in je posredovanjem vojnega ministra Blaznavca dosegel, da ga je vojska izklicala kot kralja. Skupščina je temu pritrdila in določila Ristića, Blaznavca in Gavrilovića za regente.

Ko je Milan postal polnoleten, je Ristić prevzel ministrstvo zunanjih del. Oprav-

ljal je opetovano ta posel in dosegel velikih uspehov, zlasti na berolinskem kongresu, kjer je Srbiji pridobil Niš in Vranjo ter Milanu kraljevsko krono.

Toda Milan mu ni bil hvaležen nikdar ter je skušal utesniti in podkopati Ristićevo veljavo koder je mogel.

Po Milanovi abdikaciji leta 1889. je Ristić v drugič, to pot v družbi z Belimarkovičem in Protićem prevzel regentstvo in vodil državo srečno v mirni pristan prijateljstva z Rusijo, radi česar je Milan provzročil, da se je kralj Aleksander I. 1893 svojevolsjno proglasil polnoletnim in sam prevzel vladu.

Od tedaj se Ristić ni več udeleževal javnega življenja ter se bavil samo še z znanostjo. V grob je ponesel zavest, da sta nevedna gospodarja Srbije uničila vse njegove velike načrte in spravila nekdanj cvetočo in spoštovano Srbijo na kraj propada.

Ristić ni bil samo znamenit državnik in zgodovinar, bil je tudi pravi Slovan. Vso svojo politiko je zasnoval na principu, da mora biti Srbija vedno v najtesnejšem prijateljstvu z Rusijo če hoče misliti na uresničenje svojih političnih idealov.

Po tem spoznanju se je ravnal in dosegel je znamenitih uspehov. Toda tisti, katerega je on spravil na srbski prestol zanašajoč se, da bode vedno zvest srbskim in slovanskim idealom, je razdril vse te velike načrte, je premenil neodvisno Srbijo v nekako madjarško-nemško satrapijo in mora zdaj trepetati pred svojim lastnim narodom.

V Ljubljani, 7. septembra.

Poljaki in položaj.

Glavno glasilo poljskega kluba „Czas“ se izreka odločno proti izpremembi sedanjega zistema, proti izključenju Čehov, proti novi koaliciji in poljsko-katoliško-liberalni večini ter proti odpravi jezikovnih naredb. Obrat na levo bi bil v sedanjem trenutku najžalostnejša demoralizacija. S tem bi se konstatiralo, da se more v Avstriji stranka — v tem slučaju Čehi — izrabiti za vse možne žrtve na korist države — kakor n. pr. za glasovanje za nagodbo na stroške popularnosti, — a potem se more ista stranka vreči proč kot izžeta citrona. In vse to na korist političnega tabora, ki je dovedel Avstrijo na rob propada. Vsled takega postopanja mora izgubiti vsaka stranka veselje, služiti državi, in vsaka stranka bi šla rajši na pot revolverse politike. Že zategadelj se nam zde vse kombinacije glede potovanja barona Chlumeckega v Lsi le iluzija in obrat v smeri stare koalicije nemožen. Aritmetično bi štela poljsko-katoliško-liberalna koalicija nič več kakor 200 glasov, torej bi ne tvorila večine. In kar je še važnejše: Za tako koalicijo bi dveh faktorjev, poljskega kluba in katoliške nar. stranke sploh ne bilo dobiti. V poljskem klubu je kvečjemu deset pristašev take koalicije, katere od slučaja do slučaja podpira še par členov, a ne iz političnih motivov. Ti imajo svoj list, zahtevajo, naj se skliče drž. zbor ter delajo velik krik, ki pa ne pomeni ničesar. Večina poljskega kluba in javno mnenje v deželi je principialno proti vsaki kombinaciji, katere ost je obrnjena proti Čehom. Sedanja večina je sicer včasih slaba in nedisciplinirana, toda le ona more obstajati ter je politično in matematično možna. Poljski klub zato ne bo podpiral kabineta, ki bi hotel vladati proti Čehom in naj bi pritiskal na dotični kabinet kdorkoli: Misija Chlumeckega je velika politična napaka, za katero je odgovorna vlada, in ki bo morala nositi tudi posledice te napake. Ta misija je poživila upanje parlamentarnih revolucionarjev ter uničila nade na izboljšanje razmer. Delegacijske volitve bodo spremljali gotovo nasilni dogodki.

Obravnava proti Kneževiću i. dr.

Radi smrti Ristića se je začetek obravnave proti Kneževiću in sodrugom zopet prelozil na petek. Obravnava se bo vršila v veliki leseni baraki na dvorišču beligradske policijske prefektore. Vdeležiti se bodo smeli obravnav le oni, kateri so dobili vstopnice. Seveda je policija izbirala one srečne ljudi, ki bodo smeli poslušati! Da pridobi vlada dopisnike zunanjih listov kolikor možno zase ter tako čim najbolj zatemni resnico, je povabila v Beligrad

Dalje v prilogi.

došle dopisnike listov v Niš, kjer dobe „informacije“. Vzlic temu pa upamo, da resnici ne zamaši Milan docela ust, nego da izve svet vendarle, kako se vlada v Srbiji. Osebe, katere so izpustili nedavno radi nedostatka dokazov iz ječe, pripovedujejo, da so ravnali z njimi v ječah uprav barsko. Trpeli so lakoto in žejo, nekatere pa so pretepali celo žandarji. Ko so jih izpustili, so jim zagrozili, da jih iznova zapro, če povedo zunaj, kako so trpeli. Te osebe tudi potrjujejo, da so vsi zaprti vklenjeni v težke verige. In prav tako ravnajo tudi z zaprtimi ministri in drž. uradniki. Obravnava bo torej gotovo prav dramatična, kajti radikalci ne bodo molčali. Seveda jim bo to le škodilo, a evropske velevalisti bodo izvedele, kakšni lopovi so Milanovi pomagači. In kazni ne more izostati zanje in za Obrenoviče.

Afera Dreyfus.

Bivši justični minister in sedanji senator Trarieux se je kot priča pred vojnim sodiščem v Rennesu izrekel, da je docela preverjen o Dreyfusu nedolžnosti ter se je skliceval na izjavo nekega poslanika, ki mu je dejal, da je v francoskem generalnem štabu pač več izdajic, da pa je Dreyfus nedolžen. Trarieux je z jurističnimi argumenti in raznimi zgodovinskimi slučaji dokazoval, da je možno povabiti, priče, ki so rodom tujci, pred vojno sodišče ter se izrekel odkrito za to da se povabita nemški vojaški atašé Schwarzkoppen in italijanski vojaški atašé Panizzardi, da prideta pričati. V soglasju z vladnim zastopnikom, komisarjem Carrierjem je izrekel nado, da bodeta nemška in italijanska vlada storili vse, da se dožene vsa istina. Trarieux ne dvomi, da so sodniki lojalni, toda prvo in drugo vojno sodišče se more motiti, ako so dokumenti, na podlagi katerih se sodi, nelojalni, to je sleparski. Trarieux zahteva torej, da se predlože originalni dokumenti. — Černuči-Lazarovič, bivši avstrijski častnik, ki je pričal proti Dreyfusu, je bil radi raznih prestopkov spoden iz avstrijske vojne ter je prebil več let v blaznici. Njegovo pričevanje nima torej nobene vrednosti. V zadnjem času je bil ta mož navaden klativitez in pustolovec.

Dopisi.

Iz Vipave, 4. septembra. (Grozovita nesreča v Vipavi!) Takoj naslednjega dne po občinskih volitvah, in sicer na vse zgodaj dobil je naš odločen pristaš gosp. J. Lekan star., ki je bil član volilnega zaupstva, katero je bilo dekanu Erjavcu zadržano oddati pri jedni in isti volitvi kar štiri glasove, naslednji dopis, ki nas mora vse do mozga pretrpeti:

„Štev. 108.

Spoštovanemu Janezu Lekanu, posestniku v Vipavi.

Z obžalovanjem Vas odstavim iz znanih Vam razlogov od častne službe cerkvene starašinstva.

Razume se, da z izgube častni sedež v svetišču naše dekanijske cerkve.

Župno-dekanijski urad Vipava, dne 3. septembra 1899.

Pečat. M. Erjavca s.r.

Gospod Lekan ima zares čvrste živce, da se ni takoj onesvestil, če tudi vemo, da je bil 27letnega „častnega“ službovanja — zlasti zadnja leta — do grla sit.

Toda vsaka nesreča jednemu k sreči. Razširjajo se z bliskovo brzino po trgu razne govorice. Jedni trdijo, da je imenovan Lekanovim naslednikom z vsemi krščanskimi čednostmi odičeni propali kandidat, notar Pušnik — mi ga bomo odslej tako pisali, če tudi se on, ki ima za prijatelje prof. Binderja in dr. take pisave kot katoliško-naroden mož sramuje —, drugi pa govorijo, da je v zadnjem trenutku preprečil goreč spreobrnjenec, stotnik Dolenc to imenovanje, ker se čuti neki še bolj sposobnega za to mesto.

Bodi že jedno ali drugo resnično, to vemo, da sta obadva za „častno službo cerkvenega ključarja“ zelo sposobna, in pa da se kar tepeta v svoji verski vnemi za „častni sedež v svetišču naše dekanijske cerkve“.

Na jednega kakor na drugega zrl bo demo „v svetišču“ s strahopočitanjem.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. septembra.

— **Osebnosti.** Deželni šolski nadzornik za ljudske šole na Primorskem g. Ant. vitez Klodič-Sabladoski stopi v kratkem v pokoj. — Profesor na ljubljanski nižji gimnaziji gosp. dr. Lovro Požar je dobil kot vodja višje dekliske šole za šolsko leto 1899—1900 dopust. — Učitelj g. Fran Zupančič v Radovici je imenovan učiteljem in voditeljem šole v Skomarjah pri Konjicah.

— **V pozdrav slovenskim gasilcem!** Prerajeno ljubljansko gasilno društvo praznuje jutri prvo slavnost, pri kateri se pokaže njegov slovenski značaj. Po dolgoletnih težkih bojih se je — hvala zavednosti in nevstrašenosti slovenskih gasilcev — posrečilo, priboriti v tem društvu slovenskemu jeziku tisto veljavo, katere mu gre. Jutrišnja slavnost, združena z otvoritvijo „Mestnega doma“, tega spomenika naklonjenosti in požrtvovalnosti mestne občine za gasilno društvo, bo nekako praznovanje društvenega prerajanja, in je vsled tega tudi narodnega pomena. Z ljubljanskim gasilnim društvom, za katero pomeni otvoritev „Mestnega doma“ novo razdobje v zgodovini njegovega blagoslovljenega delovanja praznovala bodo ta dan tudi „Zaveza gasilnih društev“ in razna gasilna društva iz vseh krajev naše slovenske domovine. Nemška ošabnost in nestrpnost je preprečila, da se shod avstrijskih gasilnih društev ni vršil v Ljubljani, kakor je bilo nameravano. Mesto tega pa se bode vršil shod slovenskih gasilnih društev, nič manj impozantno in še presrečnejše nego bi se bil splošni avstrijski, ker bode udeležnike vezala bratska ljubezen, slovenska narodna ideja. Gasilstvo se je v Slovincih v zadnjih letih lepo razvilo, in ta številna gasilna društva niso samo humanitarnega pomena. Gasilci slovenski so pripravljani v slučaju nesreče zastaviti vse svoje moči bližnjiku na pomoč, povrh pa krepi in zanesljivosti bojovníki naše narodne stvari. Slovenska Ljubljana ve to v polni meri ceniti in zato sprejme gasilce z odprtimi rokami, ter jim kliče najpresrečnejše: Dobro došli v naši beli slovenski Ljubljani!

— **Za današnje serenado** se zbirajo društva, ki jo prirede, (gasilci in pevska društva) od 7. ure naprej pred mestno hišo na Mestnem trgu in odkorakajo ob 8. uri do stanovanja gosp. župana Hribarja v hiši banke „Slavije“ v Gospodskih ulicah. Tam zapoje društva zbora „Jaz sem Slovan“ in „Slovenski svet“ vmes pa svira novomeška godba eno točko. Od tu odide spreved do stanovanja načelnika zveze gasilnih društev g. Doberleta v Franciškanskih ulicah, kjer poje pevska društva zbor „Slovanski brod“, pred petjem in po petji pa svira godba dva komada. Petje vodi g. kapelnik Benišek. Pevci pridejo z društvenimi znaki in čepicami. Po serenadi je koncert novomeške godbe in „Slavca“ in „Ljubljane“ pri Ferlincu. Vstop prost.

— **Ljubljanski „Sokol“.** Za jutrišnji nastop pri slavnosti otvoritve in blagoslovljenja „Mestnega doma“ se zbirajo člani v društveni opravi do polu 9. ure jutraj v „Nar. domu“ v telovadnici. Tisti člani, ki se niso udeležili včerajšnje redovne vaje, so naprošeni, da bi prišli kmalu po 8. uri. Želeli je, da se udeleži prav obilo členov, v kolikor to pripuščajo službene razmere posameznikov. Ne bilo bi napačno, če bi naši trgovci in prodajalci jutri naredili popolen praznik in imeli svoje prodajalnice zaprte, kakor ob nedeljah, ko velja zakoniti nedeljski počitek.

— **Stavba justične palače** je oddana in začelo se je že kopanje tal. Pri oddaji te stavbe se je ponovila tista igra, kakor pri oddaji stavbe deželno-vladne palače. Delo se je razpisalo, pozvali so se stavbeniki, naj podajo svoje ponudbe, a delo je bilo že v naprej zagotovljeno kranjski stavbinski družbi. Ta ni bila najcenejši ponudnik, nasprotno, njena ponudba je bila celo jedna najvišjih, ali sprejel se je od nje naknadni ofert, samo da se je stavba mogla njej izročiti. Tako postopanje je popolnoma nekorrektno in po naši sodbi bi bila dolžnost slovenskih poslancev, proti temu energično protestovati, in to počenjanje brezobzirno razkriti. Čemu se razpisujejo dela, čemu se stavbenikom provzročajo dela in troške, če se sprejemajo naknadni ofert? V

očigled takemu kričečemu postopanju se ni prav nič čuditi, ako se čuje govoriti o galiških razmerah in ako se čujejo prav resna sumničjenja in vsakovrstne dolžitve.

— **Pozor starišem in roditeljem.** Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliska šola v Ljubljani dovršila je s pretečenim šolskim letom 1898/9 svoje prvo triletnje. Polagoma, toda dosledno razvija se ta za probujanje našega naroda velepomembni učni zavod in smo s sedanjimi, povsem izvrstnimi učnimi uspehi lahko zadovoljni. Odlično učiteljsko osebje in svoje važne naloge si svesto šolsko vodstvo sta nam pa tudi porok za to, da bode ta šola dosegla tako stopnjo, da se bode lahko merila s prvimi enakimi zavodi naše monarhije. Mestna višja dekliska šola ima sicer v prvi vrsti namen, podajati gojenkam splošno izobrazbo za življenje; ker se pa na zavodu poleg obligatnih učnih predmetov poučuje tudi laščina, francoščina, risa nje, gospodinjstvo, petje, telovadba, zdravoslovje, stenografija in se bode v prihodnjem šolskem letu poučevalo tudi trgovsko knjigovodstvo in hrvatski jezik, dana je s tem absolventinjam zavoda prilika, da si osigurajo lastno eksistenco kot vzgojiteljice, knjigovodke, korespondentke itd. Ker je šola popolnoma na narodni podlagi osnovana, poskrbljeno je tudi za to, da se gojenkam vcepi narodna zavest, kar je eminentnega pomena za razvoj narodnega rodbinskega in družabniškega življenja. Vkljub temu, da ima zavod vsled svoje zdrave podlage vse trdne eksistence, je žalibog zanimanje zanj še vedno premlačno. Opaža se namreč še vedno, da celo boljši narodni krogi pošiljajo svoje hčerke v tuja, naravnost ponemčevalna učilišča in vzgajališča. Naj bi se ti ljudje vender že enkrat vzdramili in spametovali ter storili to, kar jim velewa narodna zavest in dolžnost. Vsak zaveden Slovenec naj pošlje svoje hčerke v mestno o višjo deklisko šolo ljubljansko!

— **Blagoslovljeno revolverjevanje.** „Slovenski list“ je v zadnji svoji številki srdito napadel g. Mačka, ker je začel izvrševati jermenarski obrt, dasi ni izučen jermenar. Znano je bilo „Slov. listu“ prav dobro, da g. Maček tega ni storil prostovoljno, nego da je bil v to primoran, ker je bil z večjo svoto angažiran pri Primožičevem konkursu in bi bil svoj denar izgubil, če bi ne bil prevzel obrti. Te seveda ne izvršuje sam, nego ima usposobljenega poslovođjo v smislu veljavnega obrtnega reda, sicer pa je vsak čas pripravljen, izročiti to obrt patronom „Slov. Lista“, če mu to izplačajo, kar ima tirjati. „Slov. List“ pa ni napadel g. Mačka, ker izvršuje jermenarski obrt, ne da bi bil usposobljen, ampak jedino zato, ker ni hotel inserirati v „Slov. Listu“. Dne 19. m. m. je g. Maček v našem listu naznanil svojo obrt. Že dva dni pozneje je dobil naslednje, z dne 21. datirano pismo: „Vaše blagorodje! Prosim Vas, ako smemo tudi mi Vaš cenjeni inserat slične v „Slovenskem Narodu“ št. 189, z dne 19. t. m. priobčiti. Cene za inserate imamo nizke. Prosimo blagohotnega odgovora. Z odličnim spoštovanjem — upravništvo Slov. Lista.“ Takrat se „Slov. List“ ni še čisto nič spodikal ob tem, da g. Maček izvršuje jermenarsko obrt, ali ker g. Maček na poziv naj inserira jermenarsko obrt v „Slov. Listu“, ni dal odgovora, vedoč, da pomeni inseriranje v „Slov. Listu“ toliko, kakor denar pri oknu metati, ker g. Maček ni dal „Slov. Listu“ zahtevanega inserata, zato mu je ta list postavil v zadnji številki revolver na prsi in ga surovo napadel, ter opsoval. To je čisto navadno izsiljevanje, navadno revolverstvo, kakor ga sicer praktikujejo samo čifutski zakotni žurnalisti. Na srečo je „Slov. List“ jedini slovenski časopis, ki se poslužuje takih brigantskih sredstev, s katerimi se kompromituje vse slovensko časopisje, in se mu dela sramota. Škandal!

— **Spokorjena grešnika.** Na Dunajski cesti nastal je te dni precej vihar prizer. Dva nemška nacionalca sta čutila v sebi potrebo, s hajlanjem in na drug način izživati slovensko občinstvo, vsled česar je prišlo do rabuke. Rečena dva Germana sta morala vzlic pomoči necega dolgonozega moža prav žalostno bežati. Trepetaje strahu sta iskala zavetja pri slovenski družbi v neki kavarni, ter milo prosila pomoči in obrambe. Rečena družba jima je

to obljubila, toda s pogojem, če ž njo razoglava zapojeta „Lepa naša domovina“. In moža se nista čisto nič obotavljala. S tisto sigurnostjo, ki jo daje zavest popolne varnosti, sta stopila mej družbo, se odkrila in z navdušenjem zapela „Lepa naša domovina“. Pela sta prav dobro in konstatovalo se je z zadovoljstvom, da ima jeden izmed njiju prav lep bas. Kaj si je oča Wuotan mislil, ko je zrl ta prizor, ko je videl dva svoja sinova peti slovensko domoljubno pesem, tega seveda ne vemo, to pa vemo, da se rečena nacionalca za njegovo mnenje nista čisto nič menila, in da sta ga še veliko rajše zatajila, kakor svetopisemski Peter gospoda.

— **Celjska policija** piše zdaj dan na dan ovadbe na državno pravdnštvo. Ovadila je že vse količkej znane Slovence in okrožno sodišče je proti vsakemu ovadencu začelo preiskavo. Ovajena sta dr. Serbec in dr. Dečko radi hudodelstva javne sile, g. Majdič in g. Žimniak radi hudodelstva zoper telesno varnost, g. dr. Ravnihar radi žaljenja mestne policije celjske, g. dr. Cvetko „wegen provocatorischen Hinabschauen vom Balcon des Narodni dom“ itd. Gospoda Eckel in dr. Payer, — svak tistega c. kr. avskultanta dr. Fehleisena, o katerem je „Domovina“ poročala, da se je z vihtečo gorjačo vdeleževal izgredov proti Čehom — imata obilo dela. Tolaži naj ju zavest, da zbereta obilo zanimivega materiala, katero bo izvrstno služilo, kadar se bo v državnem zboru govorilo o justičnih razmerah na Štajerskem.

— **Slovenska šola v Gorici.** V ponedeljek je posebna komisija pregledovala prostore v bivši Katinellijevi vojašnici, kjer hoče mestna občina po vsi sili nastaniti slovensko mestno ljudsko šolo. Občina je to vojašnico nekoliko popravila, ni pa vstregla vsem zahtevam učnega ministrstva. Vprašanje je sedaj, kako bo komisija poročala vladi, vender ni dvoma, da slovenski stariši kakor doslej, tako tudi v prihodnje svojih otrok na noben način ne bodo pošiljali v to okuženo kasarno.

— **Ginljiv prizor.** Piše se nam: Ko so včeraj Tržačani čitali svojega „Piccolo“ ginljivo in navdušeno poročilo o vseh korakih, katere je storil „general“ Garibaldi na tržaških tleh, zarosila je v marsikakem očesu solza. Saj pa so nekatere epizode tako pretresljive, da omehčajo najsurovejšega mornarskega hlapca. Posebno epizoda s tistim „kmetom“, ki je hotel Garibaldiju rob njegove suknje poljubiti. Garibaldi tega ni pustil, nego je „kmeta“ objel, ga pritisknil na svoje srce in ga vroče poljubil. Kdo bi se ne zjokal, če čita o takih ginljivih prizorih! „General“ Garibaldi je pokazal s tem, da je izvrsten komediant in da natanko ve, kako je pokašljevati in se kretati, da se pridobi „popularnost“. Ker vlada zdaj po vsem svetu mir in je Garibaldi od grško-turške vojske brez angažementa, v njegovem žepu pa menda precejšnja suša, opozarjamo na to izvrstno moč razne gledališke podjetnike.

— **Odbora Šentpeterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda** v Ljubljani najuljudnejše vabita vse častite člene k zadušni sv. maši, katere se bode darovala prihodnjo nedeljo 10. t. m. ob 10¹/₂ uri v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani za Nj. Veličanstvo pokojno cesarico Elizabeto.

— **Gospod Urbančič-Podgrajski,** bivši člen slovenskega gledališča in jeden najpriljubljenejših slovenskih komikov, se preseli na Dunaj. Njegovi čestilci in prijatelji so mu sinoči „Pri lipi“ priredili odhodnico.

— **Iz Šiške** nam pišejo: Veselica Ciril Metodove podružnice in čitalnice dočlenena na 8. t. m. pri „Matjanu“ v Zgornji Šiški, se je zaradi narodnih slavnosti požarnih bramb, dne 7., 8. in 9. Ljubljani, in zaradi Blaž Potočnikovega slavlja dne 17. v št. Vidu, za nedoločen čas preločila.

— **Nesreča.** Iz Domžal nam poročajo: Danes, 6. t. m. ob 7. uri zvečer se je pripetila tu velika nesreča. 9letni Majdičev sin se je obesil pod voz ter padel tako nesrečno pod kolesa, da je šel z žitom naložen voz preko njega ter je deček pol ure na to umrl. Stariši, pazite na svoje otroke!

— **Iz Radovljice** se nam piše: V nedeljo dne 27. avgusta t. l. vršil se je v tukajšnji restavraciji gospoda Vinka Hudovernika izvanredni občni zbor kmetijske po-

družnice za Lancovo, Radovljico in Predtrg, katerega se je udeležilo precejšnje število udov. Povabilu odzval se je tudi predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske, za razcvit kmetijske podružnice velezaslužni gospod ces. svetnik Murnik, katerega je tajnik podružnice, gosp. Ivan Korošič pozdravil in predstavil udom, zahvaljujoč se mu na njegovem poštovanem delovanju za kranjsko kmetijsko družbo, katera se smelo imenuje prva na Avstrijskem ter končal govor s trikratnim „Živio“ na istega, čemur so pri- trjevali burni „Živio“-klici. Nato razmotri- valo se je mnogo za podružnico važnega, med tem posebno vprašanje glede naprave neobhodno potrebne shrambe za kmetijsko orodje, in tudi o tej točki nasvetoval nam je cesarski svetnik g. Murnik marsikaj kor- istnega ter končno daroval podružnici 20 gold., za kar se mu tem potom izreka srčna hvala. Ker naš kmetijski stan uvideva potrebnost in korist kmetijske podružnice, ni se čuditi, da je za isto največje zani- manje in pričakovati je, da zadobi ista še več udov.

— **Porotne obravnave.** Pri tukajšnjem porotnem sodišču vršila se je včeraj obrav- nava proti 24 let staremu oženjenemu po- sestniku Ivanu Avseniku iz Žgoš v radovljiškem okraju, proti kateremu je drž. pravdnistvo dvignilo tožbo zaradi hudodel- stva uboja. Dne 13. septembra lanskega leta pokopali so v Begunjah nekega baj- tarja. Po pogrebu sešlo se je nekoliko po- grebcev v Joževčevi krčmi, med njimi tudi obdolženec Avsenik ter posestnika Matija Kolman in Miha Kopač. Okolo devetih plačal je Kopač svoj zapitek z goldinarjem in ko mu je natakarica ven dala, hotel je drobiž prešteti. A obdolženec vzel je denar, ga preštel ter dejal: „saj je prav!“ kar je Kopača nekoliko razjezilo. Na to je odšel prvi Kopač iz krčme, za njim pa takoj tudi Avsenik in Kolman, tako da so skupaj šli proti domu. Na potu začela sta se Avsenik in Kopač zopet kregati in se pri- tem sprijela in padla, a vendar takoj vstala; potem sta Kopač in Kolman šla naprej, Avsenik pa je nekoliko zaostal. Kopač ježil se je nad Avsenikom ter Kolmanu pokazal nož, češ: „Avsenik naj le pride!“ V tem pa je res prišel Avsenik in zopet skočil v Kopača. Kopač in Kolman pa sta šla zopet naprej. A kmalu priteče obdolženec v tretje za njima ter sune Kopača s tako silo v obraz, da se je le-ta takoj nezavesten zgrudil in obležal. Avsenik in Kolman odšla sta potem naprej, a sta se kmalu zopet vrnila ter še vedno nezavestnega Kopača prenesla v njegovo hišo, kjer je kmalu potem umrl. Tako je bistveno opisal dogodek priča Matija Kolman; obdolženec pa priznava le pričetek, glede nadaljnjega pa trdi, da le še toliko ve, da je Kopač padel, na drugo pa se ne spominja, ker je bil baje zelo pijan. Pravi pa, da je Kopač najbrže padel in se sam ranil z nožem. Drugih prič ni bilo pri dogodku. Pri obdukciji našla sta zvedenca ob notranjem kotu levega očesa v črepinsko votlino segajočo rano, ki je strla notranje kosti in prerezala žilo ter tako povzročila krvavenje in v posledici smrt. Rana bila je absolutno smrtna ter je po zdravniškem izreku na- stala vsled silnega sunka z nožem. Pri prvi obravnavi, ki se je vršila dne 5. de- cembra lanskega leta, bil je Avsenik od obtožbe oproščen, čeravno sta zvedenca izrekla, da je popolnoma izključeno, da bi zamogla taka poškodba vsled padca na- stati. Pozneje pa se je poizvedelo, da je Avsenik v nedeljo potem, ko je prišel iz preiskovalnega zavora, pred pričama Petrom Burnikom in Iv. Goričnikom popisal dogodek bistveno soglasno z izpovedbo priče Matije Kolmana ter priznal, da je on Kopača sunil, da je ta padel in da ni več vstal. Na podlagi prejšnjih in teh novih dokazil prišel je Avsenik vnovič pred porotnike, ki so ga včeraj spoznali krivim. Sodišče obsodilo je potem Avsenika na štiri leta težke ječe, poostrene z jednim postom me- sečno in trdim ležiščem v temni celici dne 13. sept. vsakega kazenskega leta.

— **Uboj.** Pred hišo Marije Korošec v Rečici našli so ljudje te dni Matevža Pav- liča z Bleda smrtnonevarno ranjenega. Pavlič je še tisti dan umrl. Dva fanta, ki sta na sumu, da sta ga ubila, sta bila iz- ročena radovljiškemu sodišču.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 27. avgusta

do 2. septembra kaže, da je bilo novo- rojencev 30 (= 44.55 ‰), mrtvorojenec 1, umrlih 22 (= 32.67 ‰), mej njimi so umrli: za jetiko 2, vsled samomora 1, za različ- nimi boleznimi 19. Mej njimi je bilo tujcev 5 (= 22.7 ‰), iz zavodov 7 (= 31.8 ‰). Za infektivnimi boleznimi so oboleli, in sicer za škrlatico 1, za grižo 5, za vrtico 1, za trahomom 1 oseba.

* **Hrvatskemu pesniku Antonu Nem- čiču** postavijo 24. t. m. v Križevcih, kjer je umrl 5. septembra 1849, lep spomenik. Pri slavnosti odkritja bodo pela društva le Nemčičeve uglasbene pesmi. Nemčič je umrl za kolerino šele 37 let star in sicer teden pred svojo poroko. Njegove pesmi so do- cela popularne in jih pojó Hrvatje kakor narodne.

* **Nevarne telefonske žice.** Na Du- naju so se potrgale v neki ulici telefonske žice in so visele na cesto. Mimo se je pri- peljal tovorni voz, pred katerim sta bila vprežena dva močna konja. Žice so opla- zile konja in voznika, in hipoma so ležali vsi trije na tleh. Voznik je takoj vstal, konja pa sta se opomogla šele po dolgem času.

* **Od mrtvih vstala.** Pred nekaj tedni je poslala neka občina blizu Inomosta na svoje stroške staro, bolno ženo v tirolsko glavno mesto v bolnico. Nekaj časa za tem je dobil župan občine listek od inomoške bolnice. Bil je uverjen, da je na listu na- znanjena smrt stare žene. Ne da bi ga bil prečital, je šel k župniku; ta je bral za „umrlo“ mašo zadušnico, katere se je udeležila skoro vsa občina. Nje obleko in nekaj drugih stvari pa so deloma prodali deloma mej uboge razdelili. Pred kratkim pa je dobil župan zopet od bolnice list, v katerem mu naznanja, da je ženska popol- noma ozdravela — ter da se vrne 4. sept. zopet domov. Občina R. . . ima plačati toliko in toliko stroškov.

* **Tatovi smodk.** Iz Bolcana poročajo, da so zaprl v Saccu nekega P. Paolija, ki je načelnik večje tatinske družbe, ki je od- nesla v ondotni tobačni tovarni nad 10.000 smodk.

* **Angleški delavci.** Delavci, ki po- stanejo slavni učenjaki, niso redka prikazen na Angleškem. Neka angleška revija podaje zgodovino nekaterih, ki so si pridobili v zadnjih letih na literarnem polju veliko slavo. Še leta 1890. je bil n. pr. Tomaž Rees, priprost rudokop, ker je bil izvan- redno nadarjen in je mnogo čital, je čez 6 let zamenjal svojo rovnico s talarjem in doktorskim klobukom in postal je angleški „magister artium“. Malo po tem koraku je postal Rees profesor na kolegiju v Bre- con v Walesu. Tudi več drugih delavcev je postalo gospodov.

* **Ljubezenski roman.** „Berl. Tagbl.“ poroča sledečo dogodbo: 18letna hči ne- kega tovarnarja je imela ljubavno razmerje z nekim inženjerjem, česar pa ji niso dopu- ščali njeni stariši. Gospodična je že pred nekaj meseci zbežala s svojim ljubimcem, a oče ju je dohitel na begu v Hamburgu ter je svojo hčer odpeljal na svoj dom. Inženjerju pa se ni ljubilo več peljati se po železnici za svojo ljubico, temveč si je spo- sodil od svojega prijatelja avtomobil ter prišel minolo soboto v Stettin, odkoder je poslal svojemu prijatelju brzojav, naj pride tja po avtomobil, kajti sam misli oditi na večje potovanje. Pred 3 dnevi je pribežala gospodična v Stettin, odkoder sta se od- peljala v inozemstvo, menda na Rusko, kjer je inženjer že prej živel.

* **Nesrečen zaljubljenec.** V Güttlas- brunnu ob Litavi se je nedavno ustrelil 60letni vinogradnik Josip Fisch. Pri mrt- vecu so našli pismo, v katerem pravi: „Ljubosumnega do besnosti me je napra- vila Lenčika. Življenje je fislo, kakor ne- zrelo grozdje, ljubezen je grenka, tako grenka kot žolč. Svet ni nič več vreden, zato se ustrelim Lenčiki v kljub. Josip Fisch, nesrečni vinogradnik.“

* **Dva meseca pri mrtvecu.** Junija meseca l. 1898. je šla ameriška ekspe- dicija na čelu ji Wellman, v Franc Jože- fovo deželo. Od tod so šli nekateri še dalje proti severu, da si napravijo kočjo, v ka- tero so hoteli spraviti živeže za zimo. Ko je bila kočja dogotovljena, sta ostala v njej Norvežana Bjoervig in Bentzen. Koncem februarja je prišel Wellman zopet k koči, a dobil je samo Bjoerviga; Bentzen je že pred dvema mesecema umrl. Bjoervig je

imel mrtveca še vedno v koči; prijatelja sta si namreč obljubila, da obdrži v slu- čaju smrti enega drugi njegovo mrtvo truplo toliko časa v koči, da pride pomoč. Bjoervig je torej ležal dva meseca v tesni koči poleg svojega mrtvega prijatelja, ka- terega je pokril s kožami. Dolgi čas si je preganjal Bjoervig s tem, da je recitiral mesta iz Ibsenovih del, katere prav dobro pozna. Ko je prišel Wellman sta sezidala mrtvecu iz kamnja grob ter ga pokopala.

* **Vsakomur po zaslužnju.** V Parizu je bil nedavno pogreb nekega uglednega bogataša. Mej sprevozniki je bil tudi sta- rejši, jako fino oblečen gospod z rozeto častne legije na prsih. Nekdo je opozoril jednega policajev, da je ta gospod pri vsa- kem imenitnejšem pogrebu ter da nosi vsakokrat svojo rozeto. Redar je neznanca nagovoril, a ta je postal takoj osoren, vsled česar je moral na komisariat. Temu je iz- javil „člen častne legije“, da je pošten meščan, kateri živi o svojem kapitalu, tudi je povedal, da spremlja vsacega imenit- nejšega umrlega na pokopališče ter da si tedaj pripne na prsi oni red, katerega bi bil po njegovem mnenju pokojnik zaslužil. Neznane pa nima pravice do nikakih redov, zato so mu na redarstvu svetovali, naj v bodoče opusti svojo čudno navado, ker sicer bi utegnil imeti sitnosti; potem so ga izpustili.

* **Izgubljen železnični voz.** Da bi se izgubil železničen voz, ki je v sredi vlaka, je skoraj nemogoče. Tak dogodljaj pa je pripovedoval te dni vladni svetnik Geitel v zadnji seji berlinskega politehničnega društva. Slučaj se je dogodil v Ameriki tako-le: V sredi vlaka nahajajoči se voz je zdrknil zaradi preloma osi raz relse ter padel v jarek. Vlak pa je vsejedno naprej drdral in izgubo vagona iz srede vlaka so opazili šele na postaji.

* **Legitimacija operne pevke.** Slavna francoska primadona Calvé je prišla na svojem umetniškem potovanju po Severni Ameriki na newyorško pošto po neki denar in pisma. V naglici pa je pozabila doma svojo legitimacijo. Uradnik se je skliceval na reglement ter dejal, da mora gospica imeti legitimacijo, sicer ne sme verjeti, da je mrs. Calvé. Gospica pa je sedla na stol, malo pomislila, potem pa zapela slavno svojo arijo iz opere „Carmen“. Vse poštne osobe je teklo vkup ter zadržljeno poslu- šalo prekrasno petje. Blagajnik pa je kon- cem petja, ko je prenehal ploskati, dejal: „Tu imate svoj denar, sedaj pa že ver- jamem, da ste res mrs. Calvé. — To vest so prinesli angleški listi, ki pa je seveda le navadna reklamska „raca“.

* **Indijanci in zdravnica.** Med Indijanci iz rodu Moqui so se pokazale hude koze, ki bi skoraj uničile ves rod. Indijanci sma- trajo bolezen za posledico hudobnega duha, zato molijo in pojo svete pesmi, sicer pa se ne zdravijo nič. Gospica dr. Mary Mackee je šla v indijanske vasi ter za- čela zdraviti ljudi s tem, da jim je cepila koze. Razen tega je pokadila indijanske koze ter sežgala obleke in postelje umrlih bolnikov. Tako se ji je posrečilo kolikor toliko rešiti dve vasi. Ko je hotela v o- stalih peterih vaseh nadaljevati s svojim zdravljenjem, so se ji uprli vaški načelniki, češ, da so bolniki pripravljeni jemati zdra- vila, toda rok si ne dajo razpaskati, še manje pa požgati postelje in obleke dra- gih pokojnikov. Zdravnica je to naznanila vladi v Washingtonu ter zahtevala kom- panijo vojakov. Vlada ji je vstregla ter sporočila, da ji pošlje — če treba — še več vojaštva. Indijanci bodo torej primorani da si dajo cepiti koze in da požgo oku- žene stvari

Književnost.

— „Slovanski Svet“, štev. 14. je pri- nesla sledečo vsebino: Pri čem smo? — Jeden občevalni jezik. (J. P. Kornilov.) — Češki dijaki na Slovenskem. Celje. — Poro- čila. — Iz novin. (Lermontov.) — Cvetke z ruskih poljan. (S. Šarapov.) — Ruske drob- tine. — Drobline. — Dijaštvo. — Zmes. — Dopisi (X) — Razgled po slovanskem svetu. — Književnost.

— **Za učitelje.** Ročni katalog z imenikom šol in učiteljstva na Kranjskem, južnem Štajerskem in Primorskem, izšel bude do 15. t. m. Cena ročnemu katalogu (za 75 učencev) in imeniku je 70 kr., s pošto 75 kr. Ako želi kdo prostora za več otrok v ročnem za-

pisniku, velja pola (za 24 učencev) 5 kr. več. Naročniki drugih šolskih tis- kovin dobé ročni zapisnik z ime- nikom vred za 20 kr. ceneje. Naročila z denarjem vred so pošiljati R. Šeberju, lastniku tiskarne v Postojini.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 7. septembra. Dan, kdaj se skliče državni zbor, še ni končno določen. Zgodi se to šele tedaj, ko bo skupni državni proračun izgotovljen in bo določeno, kdaj bodeta zborovali de- legaciji.

Dunaj 7. septembra. Načelnik des- nice, vitez Jaworski, ki je včeraj prišel na Dunaj, je imel danes daljše posvetovanje z grofom Thunom.

Dunaj 7. septembra. Soproga okr. glavarja v dunajskem Novem mestu, Stahla, je pri Trbižu padla z biciklja in si zlomila vrat.

Praga 7. septembra. Vojaško ob- lastvo je odredilo, da se morajo v pri- hodnje povsod tam, koder so vojašnice, vršiti kontrolni shodi v teh vojašnicah.

Heb 7. septembra. Sinoči so so- cialni demokratje uprizorili veliko de- monstracijo proti nemškim nacional- cem. Prišlo je do izgrediv. Neki nem- ški nacionalcec je bil z nožem zaboden v prsa.

Budimpešta 7. septembra. Razni listi pravijo z ozirom na možnost, da bodo nemške opozicionalne stranke z obstrukcijo preprečile izvolitev delega- cije, da pride v tem slučaju do revizije zakona o delegacijah, in sicer do take, da bi vsled nje odpadlo kvotno vprašanje.

Beligrad 7. septembra. Včeraj popoldne je bil Ristić z uprav kraljev- skimi častmi pokopan. Vsi javni lokali so bili zaprti, na vseh hišah so vi- hrale črne zastave. V stolni cerkvi sta govorila metropolit in razkralj Milan, na grobu je govoril trgovinski mi- nister.

Berolin 7. septembra. Vojna mej Angleško in Transvaalom se smatra tu za neizogibno. Sodi se, da pride jutri v seji angle- škega ministrskega sveta do odločitve.

Pariz 7. septembra. Vojno sodišče v Rennesu je odklonilo zahtevo, odpo- slati posebni komisiji, ki bi zaslišali Schwarzkoppa in Panizzardija.

Rennes 7. septembra. Ravnokar je prezident vojnega sodišča zaključil dokazno postopanje v Drey- fusovem procesu. Vsi navzočni častniki so zapustili dvorano, na kar je vladni pooblaščenec Carrière začel svoj plaidoyer.

Narodno gospodarstvo.

— **Posojilnica žužemberška** imela je do konca avgusta tek. leta sledeči pro- met: Posojil se je vrnilo 10.184.45 gld. Hra- nilnih vlog je bilo 48.432.50 $\frac{1}{2}$ gld. Obrestij od dolžnikov se je prejelo 5.537.32 gld. K zadruzi je pristopilo 76 zadružnikov z 76 deleži. Pri drugih zavodih naloženega de- narja se je vzdignilo 2700 glavnic in 241.14 gld. obrestij. Posojil se je dalo 19021 $\frac{1}{2}$ gld. Hranilnih vlog se je izplačalo 34.724.91 $\frac{1}{2}$ gld. Obrestij od hranilnih vlog se je izpla- čalo 573.53 $\frac{1}{2}$ gld. Pri drugih zavodih se je naložilo 13.000 gld. Iz zadruge je izstopilo 33 zadružnikov z 33 deleži. Vsega prometa do konca avgusta v tekočem letu je bilo 139.366.76 $\frac{1}{2}$ gld.

Gulnara.

Stepska pripovedka. Prevel Savo Savič.

(Dalje.)

V gospodarjevem naročju sniva de- vojka sanje o rajskih slastéh. Vidi ga, sluša njegov zvoki glas . . . pri njem je. Izpolnila so se njene sanje, to je njena največja sreča.

„Je-li tvoja ljubljanka, gjavr,“ vprašuje Gruzinka, „lepša od nebeških hurisk? Dru- gače ni vredna tvojega pogleda . . .“ Sama si odgovarja: „Ona je lepša od prorokovih hurisk in Allah jih je podelil velike slasti, ker bo na tvoji strani uživala srečo“.

Gulnara ve, da kozak ne razume nje- nih besed, pa se vendar z njim pogovarja. . . . To ji je jedina in poslednja sreča! — Kmalu bo izgubila gjavra na veke . . .

Domov se vračajo kozaki z gostovanja,

Pustili so za seboj mnogo razrušenih sel in mest. Jata požrešnih ptic se s kričem poslavljajo od njih, kakor jih je s kričem pozdravljala, in se jim zahvaljuje za prirejeno gostijo.

Gostite se, krilati junaki! sovražnikovo meso je — dobro meso... Priredimo vam še boljšo gostijo!

V daljavi se vije po stepi siv trak — to je slovanski Dnjeper, najljubši sin naše Ukrajine.

Živeje je jelo utripati kozaku srce. — Že so v svoji zemlji, kakor pri rodni majki. Radosti je Prokop zarudel; Gruzinki je lice pobledelo, in Fazilovi okovi so turobno zazveneli.

Vsakemu je odločila usoda kaj drugega. Jedne čaka radost in sreča — druge blede smrt. — Čudno je na tem svetu!

Ob Dnjepru se prikazujejo kozaške glave; v dolgih vrstah zlezejo mladeniči s konj in poljubujejo sveto zemljo, zemljo očinsko.

Velika radost vlada v Ukrajini, ki pozdravlja svoje sokole, vračajoče se iz daljne vojne.

Tu so junaki na razpotju: jedni se veselo vračajo v Sič, drugi idejo na svoje domove.

Po stepi se razlega vesela pesem, spremeljana od glasov teorbana.

Prokop se je z malo četo prepeljal na ladiji čez Dnjeper. Z njim ide Gulnara in glavni pogoj njegove sreče: Fazil-Kiram v okovih.

Vedno bližje so cilju potovanja. Konji široko odpirajo nozdrvi in srkajo v se zrak rodne kraja.

Prokopove oči veselo gledajo proti za padu, tam stoji hiša nad Rusijo, — v hiši krasna soba — a v njej: jasno solnce — zlata kozakova zora — Ulana.

Srce ne miruje Gulnari v mladih prsih. Z drhtečo roko prime — strup. Noče preživeti izgube svoje sreče... Da le vidi njo, to zvezdo svojega dragega gjavra, odide koj v lepši svet k Allahu, s tožbo, zakaj jo je ustvaril in ne osrečil.

(Dalje prih.)

Bratje Sokoli!

Otvoritev in blagoslovljenje „Mestnega doma“

katero priredi

prostov. gasilno društvo ljubljansko v petek, dne 8. septembra t. l.

bode slavnost velikega pomena in je želeli, da se „Sokol“ udeleži prav mnogoštevilno. Zbiramo se skupno z drugimi društvi v petek (praznik) dne 8. t. m. v „Narodnem domu“ ob 1/2 9. uri zjutraj, od koder odkorakajo vsa društva v slavnostnem sprevedu do „Mestnega doma“.

Da se v prav velikem številu odzovete pozivu, želi z bratskim: Na zdar!

odbor.

V Ljubljani, dne 6. septembra 1899.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Anton Goslar v Mokronogu 10 K, nabrane v veseli družbi v bralnem društvu. — G. A. Belle na Unci pri Rakeku 6 K namestu venca na krsto pokojne gospe Ivane Modic v Ivanjem selu. — G. Josipina Kovač v Zatični 4 K 60 vin., nabrane v veseli družbi v Višnjigori. — G. Antonina Dimnik v Spodnji Idriji 3 K 32 vin. od „društva bosopetih ponočnjakov“ po gospici Tončki Zoranovi, (darovalci: Zoran, Zoranova, Radinski, Krajevski, Obrenović, Bogdanova in „Lipa.“) Skupaj 23 K 92 vin. — Živeli rodoljubni nabiralci in nabiralke in vsi darovalci!

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —

za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd. Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (20—36)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“ M. Leustek-a v Ljubljani.

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe:

Posestvo kat. obč. Butoraj, cenjeno 1219 gld. 50 kr., dne 13. septembra v Črnomlju. Posestvo vlož. št. 103 in 314, kat. obč. Hrušica, cenjeno 550 gld. 50 kr., dne 13. septembra v Novemestu. Posestvo vlož. št. 50, kat. obč. Zajčji vrh, cenjeno 640 gld., dne 14. septembra v Novemestu.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 306-4 m. Srednji uradni tlak 736-0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Podnebje v 24 urah
6.	9. zvečer	723-8	19-0	sl. jzhod	jasno	00 mil
7.	7. zjutraj	736-7	15-7	sl. svzhod	megla	
	2. popol.	735-4	28-4	sr. zhzhod	del. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura 19-5°, normale: 16-2°.

Dunajska borza

dne 7. septembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld. 10	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	05	..
Avstrijska zlatna renta.	118	..	..
Avstrijska krona renta 4%.	100	50	..
Ogerska zlatna renta 4%.	117	70	..
Ogerska krona renta 4%.	95	45	..
Avstro-ogerske bančne delnice.	905	50	..
Kreditne delnice.	371	..	..
London vista.	120	55	..
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	92 1/2	..
20 mark.	11	77	..
20 frankov.	9	55 1/2	..
Italijanski bankovci	44	45	..
C. kr. cekini	5	69	..

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Vozni red

železnice Ljubljana-(Brezovica)-Vrhnika. Ljubljana-Vrhnika.

Postaje	zjutraj	popoldne	zvečer
Ljubljana	7 05	1 55	7 03
Brezovica	7 32	2 12	7 30
Log (postajališče)	7 47	2 27	7 35
Drenov-Grčič	7 59	2 39	7 47
Vrhnika	8 09	2 49	7 57

Vrhnika-Ljubljana.

Postaje	zjutraj	popoldne	zvečer
Vrhnika	5 40	11 35	5 10
Drenov-Grčič	5 51	11 46	5 21
Log (postajališče)	6 03	11 58	5 33
Brezovica	6 18	12 13	5 48
Ljubljana	6 34	12 29	6 04

Za prihodnjo šolsko sezijo

se odda meblirana soba, primerna za dve šolarici, kateri dobista tudi lahko hrano.

Več se izve v Slomšekovih ulicah št. 9. (1223-11)

Krtače za pôde

iz čistih rižovih korenin in bičja, dalje (1893-2)

krtače za obleke, za likanje

in podobne ponuja najceneje

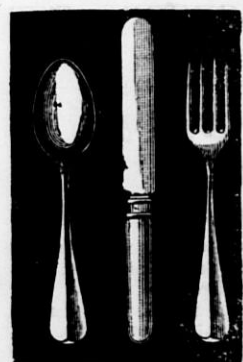
Alojzij Pavlišča

v Kysperku, Češko.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, valnice in od mene preskušene. — Ilustrirani ceniki zastoj. (36)

Ivan Kordik

Ljubljana Prešernove ulice št. 10—14

priporoča svojo veliko zalogo igrač

drobnih, jedilnih in kuhinjskih potrebščin:

Noži in vilice z roženim, košenim ali trdnim lesenim ročajem:

12 parov navadnih od . . . gl. 1-80 do gl. 3-50
12 „ fin. boljše vrste od „ 4— „ 8—
Jedilno orodje iz alpeke (trajno bela kovina.)
12 kom. žlic navadnih težkih gl. 4-40 do 5-50
12 „ za kavo . . . „ 2-20 „ 2-60
12 „ nožev ali vilic . . . „ 6—

Svečniki iz alpeke

par 21 cm visokih gld. 2—,
„ 23 „ „ „ 2-30,
„ 26 1/2 „ „ „ 2-60.

Cas. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta Kropo. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1206)

Trgovski pomočnik

spreten, samostojen prodajalec, posebno v manufakturni stroki, v najboljših letih, nemškega in slovenskega jezika zmožen, sprejme v trgovino z mežanim blagom C. Tischler v Velenji na Štajerskem. (1621—1)

Dr. Friderika Lengiel - a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtja njeno deblo, je od pa miveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1-50. (10—17)

Dr. Friderika Lengiel - a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

16letno dekle

ki je dovršilo 7 razred z dobrim uspehom, bi rado vstopilo v prodajalnico z manufakturnim ali galanterijskim blagom. Zahteve gledé plače zmerne. (1626)

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Dijak

se sprejme k boljši družini. Zračna soba in fina hrana. (1627—1)

Poizvó se pri Fr. Čudnu v Ljubljani.

V svojo advokatsko pisarno vsprejemem takoj

koncipienta.

Plača po dogovoru.

Dr. M. Hudnik

advokat v Ljubljani.

(1619—1)

1 ali 2 dijaka

iz boljše rodbine, sprejmeta se v popolno oskrbo. Stanovanje je v bližini vseh srednjih šol. (1622—1)

Kje, pové upravništvo „Sl. Naroda“.

Avtomatični

lovilci za množine.

Za podgane gld. 2—, za miši gld. 1-20. Lové brez nadzorstva po 40 v jedni noči, ne puščajo nobene nečistosti in se postavljajo zopet sami. Lovilnica za ščurke „Eclipse“, na tisoče ščurkov in žoharjev v jedni noči loveča, à gld. 1-20. Povsod najboljši uspehi. Pošilja se proti povzetju. (1287-5)

M. FEITH, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B.

Potovalec na drobno

ki govori nemški in slovenski, se sprejme.

Ponudbe z referencami naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Naroda“ pod „S 1000“. (1609—2)

Prosi se kje

bode v petek, dne 8. t. m.

ljubljska mestna godba

svirala?

(1624)

??

Ženitna ponudba.

Fant, o 3500 gld. denarja želi pristopiti na primerno posestvo. Dekle ali vdova, ki ima hišo, primerno za kupčijo, ima prednost. (1620—1)

Ponudbe sprejme A. Kalis, postredovalni zavod v Ljubljani.

Obrtno naznanilo.

Podpisani javljam slavnemu p. n. občinstvu, da sem otvoril

delavnico za stavbena, umetna *

* ter konstrukcijska ključarska dela

ter jih izvršujem točno, strokovnjaško po zelo ugodnih cenah, kakor tudi k obrtu spadajoča popravila.

Sprejemem tudi 2 učenca.

(1625)

Ivan Pust

ključarski mojster

v Konjušnih ulicah št. 9 (v rudeči stari kosarni, Trnovsko predmestje).

4 dijaki

iz dobre hiše sprejmó se na stanovanje in hrano. 1597-2

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

NOVO!

Proda se po nizki ceni novoiznajden voz za trgovce

pripraven za manufakturno ali galanterijsko blago po sejmovih vozilih, da ni treba nobenega stališča (štanta) delati. Voz se samo na prostor postavi, odpre in strela razvije, in blago je vedno v predalih snažno vloženo. Voz je prav dobro in močno okovan, ima oljnate tečaje in je na peresih ter je kot kočija vreden; tehta okoli 800 kgr.

Več o tem se poizve iz prijaznosti 1613-1 pri vodstvu šentjanskega premogokopa v Kermelju, pošta Tržišče, Dolenjsko.

Vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olakati)

se dobi za predplačilo 1 gl. 80 kr., po pošti 1 gl. 90 kr., ali proti poštenu povzetju samo pri Jožefu Valenčiču v Ljubljani, Stari trg št. 4, III. nadstropje.

Prodajalec je pripravljen, nerazrezano in čisto knjigo vzeti nazaj in povrniiti denar. (1589-2)

Pričetek šole.

Na c. kr. obrtnih strokovnih šolah v Ljubljani (strokovne šole za lesni obrt, za umetno vezenje in čipkarstvo) se prične šolsko leto

dne 18. septembra

s slovesno službo božjo.

Učenci in učence, ki vstopajo na novo v zavod, se morajo v spremstvu svojih roditeljev ali njih namestnikov

dne 16. septembra

od 9. do 12. ure zjutraj, ali od 3. do 5. ure popoldan, ali

dne 17. septembra

od 9. do 11. ure dopoldne zglasti pri podpisnem ravnateljstvu z izpustnico ljudske šole in dokazom o dovršenem 14. letu.

Bivši obiskovalci zavoda se morajo prijaviti

dne 17. septembra

dopoldne.

V javno risarsko šolo se sprejemajo učenci tudi med šolskim letom vsako nedeljo dopoldne.

Pletarski oddelek je pristopen tudi ženskim obiskovalcem.

V Ljubljani, dne 6. septembra 1899.

C. kr. ravnateljstvo.

(1618-1)

2 gospoda oziroma dijaka

iz boljše hiše sprejmeta se v popolno oskrbo (1599-2)

na Mestnem trgu št. 3, II. nadstr.

Marija Sever

učiteljica klavirja

stanuje (1615-1)

na Jurčičevem trgu št. 3

in se jo dobi doma vsak dan od 11.—12. ure dopoldne in od 2.—3. ure popoldne.

Sl. občinstvu uljudno naznanjam, da sem gostilno

„Vodnikov hram“

ki je bila preje v

Rožnih ulicah

premestil

v Igriške ulice št. 1

poleg žandarmerijske postaje

na Rimski cesti.

Proseč mnogobrojnega obiska sem

z odličnim spoštovanjem

Peter Stepic.

(1617)

Priporočava

(21-205)

Kulmbaško sladno pivo

pastêrizovano v steklenicah

znano po svojih izvrstnih učinkih.

Kavčič & Lilleg v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Mlad mož

samec, več slovenščine in nemščine, kakor tudi obrtnega knjigovodstva in korespondence, želi primerne službe. Isti razume tudi nekoliko poljedelstvo in živinorejo.

Cenjene ponudbe se prosijo pod „Primerno“ poste restante Ljubljana do dne 15. t. m. (1598-2)

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvatskem

priporoča svoje

obče znane, najboljše in mnogokrat odlikovane

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zalogo za Ljubljano in deželo imata

Peter Strel, vinski trgovec

Ljubljana, Kongresni trg št. 3, in

Karol Laiblin

1731-44)

v Vegovih ulicah št. 8.

Ad št. 4456

Razglas.

ex 1899.

C. kr. tabačna glavna tovarna v Ljubljani razpisuje s tem

natečaj za prodajo 3 starih horicon-talnih cilindričnih parnih kotlov

katerih vsak obstoji iz jednega gornjega kotla in dveh spodnjih v sledečih dimenzijah:

jeden gornji kotel	1-450 m diameter	
„ „ „	10-920 m dolžina	
„ „ „	0-012 m debelost	
v približni teži		5000 kg
dva spodnja kotla, vsak	0-790 m diameter	
„ „ „	9-900 m dolžina	
„ „ „	0-009 m debelost	
s približno težo 2000 kg jeden, torej		4000 „
oprava (armatura) s približno težo		1000 „
	skupaj	10000 kg
		30000 kg

potemtakem 3 kotelski sestavi s približno težo Pismene ponudbe sprejema c. kr. tabačna glavna tovarna v Ljubljani do najkasneje

5. oktobra 1899 desete ure dopoldne.

Te ponudbe morajo biti kolekovane, in sicer vsaka pōla s kolekom za jedno krono in opremljene s pobotnico jedne c. kr. blagajne o vloženem 10% nem vadiju ter vposlane v dvojnem kuvertu, katerih zunanji imej naslov: „Na c. kr. tabačno glavno tovarno v Ljubljani“, notranji pa napis: „Ponudba za parne kotle“.

Ponudbe se morajo glasiti za 100 kg materiala loco c. kr. tabačna glavna tovarna v Ljubljani, in ponujene cene se morajo pisati v številkah in črkah.

Gospodje ponudniki se morajo v ponudbah izrecno zavezati, da se tehtanje parnih kotlov izvrši na kolodvoru na njihove stroške.

Kupec mora blago najkasneje tekom 6 tednov po prejemu obvestilu plačati in iz tovarniških prostorov odpraviti.

V slučaju neizpolnitve teh obvezanostij zapade vadij, s čimur se pa c. kr. erar nikakor ne odpove pravicam, izrečenih v odloku dvornega pisma z dne 12. avgusta 1825 in §. 908 a. b. d. z.

Parni kotli se lahko ogledajo vsak dan in c. kr. tabačna glavna tovarna v Ljubljani daje natančnejša pojasnila ali na lici mesta ali pa pismeno.

Gospodje ponudniki so zavezani s svojimi ponudbami tako dolgo, dokler c. kr. generalno vodstvo tabačne uprave na Dunaju ne odloči o uspehu natečaja.

Pobotnica o vloženem 10% nem vadiju pri jedni c. kr. blagajni se gospodom ponudnikom vrne po izvršeni odločitvi c. kr. generalnega vodstva tabačne uprave na Dunaju.

Na ponudbe po preteku zgoraj danega roka, ali na ponudbe nezadostno instruvane, se ne bo ozir jemalo.

C. kr. tabačna glavna tovarna v Ljubljani

dné 26. avgusta 1899.

(1575-2)

!Prvi kranjski konjak iz dolenjskih vin!

Odlikovan za svoja vina in konjak pri dunajski jubilejski razstavi 1898.

Podpisanec priporoča svojo zalogo pristnega, dobro obležanega

konjaka iz dolenjskih vin

v steklenicah, nadalje svojo zalogo dobrih, pristnih in starih dolenjskih vin iz američanskih cepljenih in starih trt ter pelinkovca.

(1266-3)

A. I. Wutscher

Brezovica, Št. Jernej, Dolenjsko.

Dobiva se pri g. J. C. Praunsseis-u v Ljubljani.

!Brinovec in slivovec v steklenicah!

Američanske trtnice!!!

Janko Klopčič

urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Nikelnaste, jeklene, srebrne, Tula, američanske plaque, zlate ure. Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovrsne lično izdelane budilke. Srebrne, Tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate verižice, zapestnice, prstani, uhani, zapone, priklepki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate iz granatov. Razne stvari iz Kina-srebra. Prstani in uhani z dijamanti in briljanti. Specialitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje oeneje.

Popravila zanesljivo, točno in ceno! 36

Prej J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor

črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnolo-gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavu obuvalo, ter razne potreščine za to obrt. 36

Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se pridele vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi

Henrik Kenda v Ljubljani, Glavni trg šte. 17. 36

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gl. 25 kr., kegljiške kroglice 12 cm debele 1 gl. 25 kr., 13 cm debele 1 gl. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, iantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 36

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina:

Stari trg št. 21.

Podružnica:

Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwiebak). V svojih slasčičarnicah postrezam točno z najfinejšim nasladnim pecivom in s finimi [pristnimi] likérji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 36

Razglas.

Na c. kr. veliki gimnaziji v Ljubljani se prične šolsko leto 1899/1900 dne 18. septembra s slovesno službo božjo v stolni cerkvi.

Učenci, ki želé na novo vstopiti v nemški oddetek prvega razreda, naj se, spremljani od starišev ali njih namestnikov, oglasé dne 15. septembra med 9. in 12. uro v ravnateljevi pisarni ter s seboj prinesó krstni list in obiskovalno spričevalo one ljudske šole, katero so v zadnjem času pohajali — V slovenski oddetek prvega razreda se učenci v tem obroku na novo ne bodo sprejemali.

Sprejemne izkušnje se začnejo 16. septembra ob 9. uri. V druge razrede na novo ustopajoči učenci se bodo sprejemali dne 16. septembra od 9. do 12. ure. Oni naj s seboj prinesó krstni list, šolski izpričevali zadnjega leta (s potrditeljem pravilno naznanjenega odhoda), in ako so bili oproščeni šolnine ali uživali ustanove, tudi do-
tične dekrete.

Učenci, ki so doslej obiskovali ta zavod, naj se oglasé dne 16. ali 17. se-
ptembra med 9. in 12. uro s šolskim izpričevalom zadnjega polletja.

Po naredbi c. kr. deželnega šolskega sveta od dne 28. avgusta 1894. l., št. 2324, se smejo učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici ali ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Zatičini, na tukajšnji gimnaziji sprejemati le izjemoma v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

Vpisovanje učencev, sprejemne in ponavljalne izkušnje se vrše v starem gimna-
zijskem poslopju (na Vodnikovem trgu).

Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije v Ljubljani

dne 6. septembra 1899.

(1608—2)

(1614)

Dražbeni oklic.

Opr. št. S4/99
69

Po zahtevanju konkurzne skupine Antona Kunsteka iz Št. Vida, zastopani po upravitelju dr. Bežeku, c. kr. notarju v Zatičini, bo

dne 28. septembra 1899. leta dopoldne ob 11. uri

pri spodaj oznamljeni sodnji

dražba posestev

pod vl. št. 227 in 249 kat. obč. Št. Vid, vl. št. 26 kat. obč. Gorenjavas, vl. št. 187 kat. obč. Dob, vl. št. 78 kat. obč. Temenice in vl. št. 56 kat. občine Podboršt.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na 10.070 gld. Najmanjši ponudek znaša 6693 gld. 33¹/₃ kr., pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni ispisek, hi-
potekarni ispisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamljeni sodnji med opravičnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v draž-
benem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravice ali jih zadobé v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj ozname-
njene sodnje, niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajna sodnja Zatičina

dne 22. avgusta 1899.

Naznanilo.

Ker se bode prostor na Resljevi cesti, kjer sem imel ob tržnih dneh svojo

trgovino s porcelanasto, emajlirano in železno posodo

iz Karlovih varov, sedaj zazidal, usojam si tem potom slav. občinstvu uljudno naznanjati, da imam to trgovino

tudi za naprej na Resljevi cesti
in sicer na desni strani na zgornjem delu ceste.

Priporočam se za obilen obisk ob tržnih dneh ter beležim

s spoštovanjem

(1610—2)

Bublik

trgovec s porcelanasto, emajlirano in železno posodo iz Karlovih varov.

Štev. 676.

m. š. sv.

(1607—1)

Pričetek šole na mestnih ljudskih šolah.

Na mestnih ljudskih šolah v Ljubljani, in sicer:

Na I. in II. mestni deški petrazrednici, na mestni nemški deški petrazrednici, na mestni dekliški osemrazrednici, na vnanjih dekliških šolah pri Uršulinkah, na mestni nemški dekliški šestrazrednici in na mestni dvorazrednici na Barji začne se šolsko leto 1899/900

v ponedeljek, dne 18. septembra t. l.

s klicanjem sv. Duha.

Za vpisovanje bivših in sprejemanje novih učencev in učenk sta določena 16. in 17. september t. l.

Vpisovalo in sprejemalo se bode: za I. mestno deško petrazrednico v šolskem po-
slopju v Komenskega ulicah; za II. mestno deško petrazrednico v šolskem poslopju na Cojzovi cesti; za mestno nemško deško petrazrednico v šolskem poslopju v Erjavčevih ulicah; za mestno dekliško osemrazrednico v šolskem poslopju v Erjavčevih ulicah; za vnanje dekliške šole pri Uršulinkah v uršulinskem samostanu; za mestno nemško de-
kliško šestrazrednico v šolskem poslopju v Erjavčevih ulicah in za mestno dvorazred-
nico na Barji v šolskem poslopju na Karolinski zemlji.

Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, smejo se sprejemati v mestne šole le z dovoljenjem c. kr. mestnega šolskega sveta.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

dne 1. septembra 1899.

Razglas.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa I. veliki gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred

v soboto, dne 16. septembra

(1616—1)

od 8. ure nadalje v ravnateljevi pisarni.

Vzprejemne preskušnje se bodo vršile v ponedeljek 18. septembra od 1/2 9 ure zjutraj nadalje. Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prineso seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Vzprejemna taksa je določena na 3 gld. 50 kr., ki se bode onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila.

Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je javiti dne 18. se-
ptembra pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega polletja ter plačati 1 gld. 40 kr. prispevka za učila in igrala.

Učenci, ki nameravajo pristopiti iz drugih učilišč v II., III., IV., V., VI. ali VII. razred tukajšnjega zavoda, naj si preskrbe na izpričevalu zadnjega polletja pri-
pomnjo o pravilno naznanjenem odhodu.

Šolsko leto 1899/00 se prične dne 19. septembra s slovesno sveto mašo.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa I. gimnazije v Kranju

dne 5. septembra 1899.

Stavišča.
Zemljišča komende
reda nemških vitezov
„na Mirji“
v Ljubljani
se bodo
na drobno razprodajala.

Kupci naj se oglasijo pri

dr. Voku

c. kr. notarju v Ljubljani.

(1623—1)

Registrovana

Vizitnice
in
kuverte

s firmo
priporoča

„Narodna
fiskarna“
v Ljubljani.

Registrovana

znamka

V

Avstro-
Franciji
Portugali
Nizozemski

„Levova znamka“

Splošno kot najboljši znan

izdelek v ovratnikih,

se dobiva v najbolj renomi-
moškim modnim

blagom tu- in

Na drobno
se ne prodaja

manšeta in srajcah

ranih prodajalnicah in trgovinah z
in platnenim
inozemstva.

Na drobno
se ne prodaja

(591—7)

M. JOSS & LÖWENSTEIN, c. kr. dvorna založnika PRAGA, VII.

Registrovana

znamka

V

Zjednoteni državah braziljskih
Ozmanski držav
na Egiptu
na Grškem
Bolgariji

Pod Trančo št. 2.

36 Veliko zalogo

Najnižje cene.

klobukov

priporoča J. Soklič.

Najvišje cene.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati. 36

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove

36 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprilagodljivejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oblake z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

Avgust Repič

sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16

v Trnovem

se priporoča sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo. 36

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

36 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Največja izber najnovejšega

svilnatega blaga

črnega in barvastega za cele obleke in bluze, priporoča

36 **Alojzij Persché**

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Štev. 676. Pričetek tečaja. m. š. sv.

Prvi mestni slovenski otroški vrtec v Komenskega ulicah se otvori letos v torek, dne 19. septembra t. l.

s sv. mašo, katera bode v farni cerkvi sv. Petra ob polosmih jutraj.

Vpisovali se bodo otroci v ponedeljek, dne 18. septembra t. l. od devetih do dvanajstih dopoldne in od treh do petih popoldne v prostorih zavoda v Komenskega ulicah šte. 10., I. nadstropje.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani

1. septembra 1899. (1611)

Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola v Ljubljani.

Gosposke ulice št. 8.

Šolsko leto 1899/1900 se prične dne 19. septembra t. l.

Vpisovanje bode 15., 16. in 17. septembra vsak dan dopoldne od 11.—12. ure v ravnateljstvu pisarni.

Deklice, katere želé vstopiti v mestno višjo dekliško šolo, morajo se v spremstvu starišev ali njih namestnikov osebno ogledati ter se izkazati s spričevali o svojem doseganju šolanju, za vzprejem v I. letnik pa posebej s spričevalom 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole in z dokazom, da bodo dopolnile 14. leto vsaj v prvem polletju šolskega leta. Imenovana šolska spričevala more nadomestiti tudi vzprejemni izpit.

Vsaka deklica plača pri vpisovanju 2 gld. prispevka za učila, gojenke I. letnika pa poleg tega še 2 gld. vzprejemnine. Šolnina znaša 10 gld. na leto.

Obvezni učni predmeti so: veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodopis, risanje, ročna dela, odgojeslovje, gospodinjstvo, zdravoslovje, — prostovoljni pa: lepomisje, laščina, telovadba, petje, stenografija.

Zavod ima značaj srednje šole, podpirata ga država in dežela kranjska, na njem poučujejo večinoma profesorji c. kr. srednjih šol.

Natančnejša poročila daje ravnateljstvo.

V Ljubljani, dne 6. septembra 1899. (1577—1)

Ravnateljstvo cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole.

Prva slovanska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic, parnih strojev, cevij, čelad in pasov ter kmetijskih strojev in peronospera-brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga

podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljateljstvo franco na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem (220—23)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo: Dunaj I, Giselastrasse 1

Filijala za Ogersko: Pešta, Franz-Josefstr. 5, 6

v hiši društva. v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1897 kron 159,947,578.—

Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1897 28,823,375.—

Mej letom 1897 je društvo izpostavilo 7468 polic z glavnico 67,331,352.—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce zspredloge, daje brezplačno glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti Narodnemu domu pri Gvidonu Zeschko-tu. (1771—11)

Posrečilo se je

konečno nama pridobiti svetovnoznanih

Adler-koles

glavno zastopstvo: (1214-20)

Gradišče Kavčič & Gorjanc Rimski cesta

šte. 2. šte. 9.

Oznanilo.

Naznanjam, da sem otvoril svojo

notarsko pisarno

v Žužemberku, v Modičevi hiši

nasproti sodnji.

Uradijem vsak dan ob delavnikih od 8. ure do 12. ure dopoldne in od 2. ure do 6. ure zvečer, ob nedeljah pa od 9. ure do 12. ure dopoldne.

V Žužemberku, dné 1. septembra 1899.

Dr. Andrej Kuhar

c. kr. notar.

(1582—4)

Ustanovljeno leta 1842.

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopišev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolineja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode

najboljše blago in

kravate

prodaja 36

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Mehanik

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji 36

po najnižjih cenah.

Bicikle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in cenó.

Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Pozor!

Vsi za

požarne brambe

potrebni predmeti, kakor:

distinkcije, emblemi, naramnice, čepice, trobilke, piščalke, cevi, službene obleke i. t. d.

dobé se pri znani trrdki

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani. 36

— Ceniki na razpolaganje. —